

ligninger kan drives for vidt, men Udførelsen af denne borgerlige Funktion er dernede henlagt til Amtsforstanderen, den Embedsmand, der nærmest svarer til Sognefogeden, saa naar man her tog Sognefogeden, vilde man komme nærmest muligt til Forholdet der.

Jeg tror i det hele taget, det bliver nødvendigt at foretage en Reform af Sognefogedernes Stilling. De faar jo ingen Løn; tidligere fik de efter 25 Aars Virksomhed sædvanlig Dannebrogskorset, men nu er ogsaa det faldet bort, og de udfører dog i mange Tilfælde et betydeligt Arbejde. Jeg tror, man bliver nødt til at hæve denne Institution og give dem fastere Rammer, og da mener jeg, det vil være rigtigt, at de ogsaa overtager denne nye Funktion, der her er Tale om. Man kan jo sige, at det er lettere at finde en Suppleant for Sogneraadets formanden i et Medlem af Sogneraadet; men vi maa huske paa, at Præsterne ude paa Landet har for det første ingen Suppleanter, og de foretager nu alle Vielser med Undtagelse af Vielsen af dem, der træder ud af Folkekirken, og det maa da for saa vidt være lettere at skaffe Erstatning for Sognefogeden ved, at en Naboembedsmand overtager Forretningen, forsaavidt han ikke selv kan. Jeg vil haabe, at Overvejelsen heraf maa føre til, at Giftefogeden maa forsvinde, at han under Forhandlingerne maa faa saa megen Gift, at han ikke kommer til at træde ud i Virkeligheden.

Om selve det tvungne borgerlige eller det valgfrie borgerlige Ægteskab skal jeg ikke udtale mig nærmere. Jeg vil dog sige saa meget, at det forekommer mig besynderligt, at man staar her og kalder det tvungne borgerlige Ægteskab for den frivillige Ordning og i den Anledning endog fremdrager tidligere, afdøde Frihedsmænd som Vidner i denne Sag og kalder den valgfrie Ordning for en ufrisindet Ordning. Man kan være Tilhænger af den ene eller den anden Ordning; men at den tvungne Ordning skulde være den frisindede Ordning og den valgfrie skulde være den ufrie Ordning, det gaar over min Forstand. Men det kan jo være, at det ligger i, at jeg i dette Spørgsmaal kun er Lægmand.

Justitsministeren (Zahle): Jeg gaar ud fra, at det ærede Medlem sagde sin ærlige og oprigtige Mening, naar han sluttede sin Tale med at erklære, at han ikke kunde begribe, at man kunde kalde den almindelige borgerlige Ægteforening for frisindet, og det, han kalder den valgfrie Ordning, for den, som indfører Tvang. Jeg skal gøre det ærede

Medlem opmærksom paa, at den sidstnævnte Ordning stiller Borgerne under Embedsmændenes Tvang, idet en Præst kan nægte at vie dem, der henvender sig til ham. Saa svares der: Ja, men nu bestemmes det, at Brudeparret kan henvende sig til enhver Præst i Landet. Man henviser altsaa ifølge denne Ordning, som det ærede Medlem tror er frisindet, Befolkningen til eventuelt at gaa polsk Tiggergang til alle Landets Præster, og maaske vil de alligevel hos dem alle faa Afslag.

Vanggaard: Selv om der i enkelte Tilfælde kunde tænkes at opstaa noget, som kunde være mindre frit her, synes jeg dog, det maa siges at være en Tvang, naar alle tvinges ind under Embedsmanden, og det sker jo, hvis vi vedtager den tvungne borgerlige Ægteforening. Jeg kan ikke forstaa det anderledes, end at det maa være en mindre frisindet Ordning end den Ordning, under hvilken man kan vælge mellem de to forskellige Maader at blive viet paa.

Justitsministeren (Zahle): Nu ser jeg, at det ærede Medlem virkelig er naiv, naar han siger, at ifølge den borgerlige Ægteforening tvinges alle ind under Embedsmanden. Nej, det er Embedsmanden, der er tvunget til at gøre sin Pligt og ægteforene de paagældende, naar de opfylder de i Loven angivne Bestemmelser. Men Præsten er ifølge den valgfrie Ordning ikke forpligtet til at vie dem, som henvender sig til ham, selv om de opfylder de almindelige lovbestemte Betingelser. Præsten faar Frihed, men Befolkningen kommer derved under Tvang.

Vanggaard: Det er rigtigt, at Embedsmanden er tvunget til at gøre sin Pligt, men de, der skal søge ham, er virkelig ogsaa tvungne til at komme til ham, benytte ham alene, medens de efter den nugældende Ordning har Ret til at vælge mellem enten at gaa til Præsten eller til den civile Embedsmand. Jeg kan derfor ikke indse, at den tvungne borgerlige Ægteforening skulde være den mest frisindede.

Henningsen: Den ærede sidste Taler siger, at hvis vi indfører den tvungne borgerlige Ægteforening, saa tvinges alle ind under Embedsmanden. Jeg vil gerne henviser til det Forslag, som er stillet af det ærede 9de Medlem for Odense Amt (Jensen-Sønderup), og hvori det ærede Medlem henviser til Sogneraadets formanden. Maa jeg spørge: Er efter den nugældende Ord-